

ponuntur, et beneficiis privantur. Argum. cap. *Si quis* 20 et seq., dist. 8, et cap. *Si adulterium* 11, caus. 32, q. 7; Farinac., *Prax. crimin.*, q. 149, num. 35; Pirrhing., lib. v *Decretal.*, lit. 16, num. 66; Reiffenstuel, *ibid.*, num. 74. (144. Ac item procedit, etiamsi agatur de incestu minus proprie dicto, proveniente ex cognatione spirituali, puta quia clericus rem habuit cum filia spirituali, quam e baptismo levavit, aut tenuit in confirmatione, aut audivit, ac absolvit in confessione sacramentali, aut commatrem, seu illius matrem cognovit. Argum. cap. *Omnnes*, et cap. *Si quis* 9; et cap. *Non debet* 10, caus. 30, q. 1; Farinac., *loc. cit.*, num. 53 et seq.; Menoch., *loc. cit.*, caus. 302, num. 27; Reiffenstuel, *loc. cit.*, num. 75; Pignatell., tom. I, consult. 116; Ursaya, *Instit. criminal.*, lib. III, tit. 5, num. 130.

(145. Injuriarum poenae de jure communi sunt extraordinariae et arbitrariae iudicibus, § *In summa* 4, Institut., *De injuriis*, et l. *De injuria* 45, ff. *De injuriis*. Unde pro diversitate injuriarum iudici debet injurianti satisfactio erga injuriam, quae regulanda est juxta atrocitatem aut levitatem injuriae, attentis circumstantiis personarum, locorum et temporum. (146. Condemnati actione injuriarum poenali, sive haec civilis, sive criminalis sit, incurrunt infamiam juris, tum de jure canonico, tum de jure civili. Cap. *Cum te* 23, De sent. et re judicata, l. *Athletas* 4, § final., ff. *De his qui notantur infamia*. Dummodo tamen injuria, de qua condemnati sunt, fuerit atrox, ut cum communi docet Clarus, § *Injuria*, vers. *Item condemnatus*. Vide supra, num. 66, verb. CALUMNIATORUM POENAE, et infra verb. LIBELLOS FAMOSOS COMPONENTIUM POENA, et verb. MALEDICORUM POENAE.

(147. Largitionis et receptionis munerum in regularibus, et aliis poenae. Vide verb. DONATIO, art. 2, a num. 34, verb. MONIALES, art. 2, a num. 62, verb. *Regulares*, art. 1, a num. 68 et verb. XENIA.

(148. Laesae majestatis poenae (si reus criminis sit vivens ac praesens in manibus curiae, et crimen commissum sit in primo capite) sunt multae. Prima igitur est perpetua infamia. Cap. *Felicitas* 4, De poenis in 6; Farinac., qu. 116, § 1, num. 4; Ursaya, *Instit. crimin.*, lib. II, tit. 1, num. 145 et 169. Secunda est deletio armorum et insignium ipsius rei, atque agnationis; Gigas, *De crimin. laesae majestatis*, lib. I, tit. *De proditor.*, q. 8, num. 2; Ursaya, *loc. cit.*, num. 147; Amenus, *De delictis et poenis*, cit. tit. 2, § 5, num. 40, argum. l. *Forum*, ff. *De poenis*. Tertia est confiscatio omnium bonorum, leg. *Quisquis* 5, cod. *ad leg. Jul. majestatis*, et authent. *Bona damnatorum*, final., cod. *De bonis proscriptor.* Quarta est privatio omnium beneficiorum ac privilegiorum reo a jure civili competentium. L. *Amissione*, § 1, ff. *De capitis diminut.*, l. 1, ff. *De jurisdic. omnium judic.*; extravagant. *Qui sint rebelles*? ibique Bartholus, verb. *Rebellanda*, num. 13, 19 et 20; Farinac., q. 116, § 2, num. 92; Amenus, *loc. cit.*, nu. 41; Ursaya, *loc.*

cit., num. 149. Quinta est devastatio et demolitio ejus domus a fundamentis, ita quod non remaneant ejus vestigia, et amplius reaedificari non possit. C. *Felicitas* 5, De poenis in 6; Ursaya, *loc. cit.*, num. 152 et 169; Raynald., tom. I, cap. 2, § 1, num. 109. Sexta est ultimum supplicium. L. *Quisquis* 5, cod. *ad legem Juliam majestatis*; Ursaya, *loc. cit.*, num. 160 et 169; Raynald., *loc. cit.*, num. 49; Amenus, *loc. cit.*, num. 39, ubi quod mortis genus est per ignem, vel per dissectionem in frusta, vel per aliam atrocior formam, et testatur Farinacius, *cit.*, q. 116, n. 2.

(149. Insuper filii talis rei evadunt infames, amittunt beneficia juris civilis, arma et insignia domus, privantur omni haereditate et successione sibi ex testamento, aut ab intestato obviente. L. *Quisquis* 3, § *Filiis*, cod. *ad legem Juliam majestatis*, leg. *Quando*, cod. *De bonis proscriptor.*; novella 134, cap. fin.; Ursaya, *loc. cit.*, num. 170; Amenus, *loc. cit.*, num. 42.

(150. Excipiuntur tamen a supradictis poenis filii emancipati ante crimen patris, ut defendit *Glossa*, in cap. *Si quis cum militibus*, in verb. *Filii vero*, caus. 6, quaest. 1, communiter approbata, teste Ameno, *loc. cit.*, n. 45, adducens pro ratione, quod filius emancipatus desinit esse de familia, leg. *Quin etiam*, § final., *De ritu nuptiar.*, et ex aliis subdens, quod a dietis poenis excipiuntur etiam filii adoptivi, nepotes et filii clerici, et filiae. Imo dietas poenas, citat. leg. *Quisquis*, ex laudabili consuetudine hodie non extendi ad filios, testantur Angelus, in leg. *Fallaciter*, num. 4, cod. *De abol.*; Gigas, *De crimin. laesae majestatis*, lib. III, rubr. *De poenis quas filii incurrunt*, quaest. 23, n. 3; Decian., lib. VII, cap. 41, num. 38, teste Ursaya, *loc. cit.*, num. 172, ubi ipse ex aliis habet, quod dietae poenae non comprehendunt filios natos, antequam pater commississet tale delictum.

(151. Si autem crimen commissum sit solum in secundo capite, tunc talis reus punitur poena ultimi supplicii et confiscationis omnium bonorum. Farinac., quaest. 116, § 1, num. 23 et 24; Ursaya, *loc. cit.*, num. 173. At poena devastationis domus non habebit locum, minusque aliae tangentes filiorum praedictum. *Glossa*, in leg. *Eorum*, ff. *ad legem Juliam majestatis*; Farinacius, quaest. 116, num. 123 et sequent.; Ursaya, *loc. cit.*, num. 173 et sequent.

(152. Si reus hujus criminis sit absens, nec haberi possit in potestate curiae, depingitur ejus effigies in tabella, capite ad terram verso, et pedibus furcae suspensis cum inscriptione proditorem, et laesae majestatis reum indicante. Decianus, lib. VII, cap. 31, num. 15, et cap. 30, num. 27, cum aliis ibi citatis; Ursaya, *loc. cit.*, num. 147 et 175; Amenus, *loc. cit.*, num. 40. Et qui talem imaginem delet seu aufert, poena quingentorum aureorum tenetur. Leg. *Si quis id.* 7, ff. *De jurisdictione*.

(153. Si reus talis criminis sit praedefunctus, et crimen commissum sit in primo ca-

pite, tunc ejus memoria damnatur, declaratur infamis, ejusque bona confiscantur, atque ab illius haeredibus admuntur. L. *Majestatis* 6, l. *Meminisse* 7, et l. *Post. D. Marci* 8, cod. *ad legem Juliam majestatis*; l. *Is qui* 11, ff. eod.; Ursaya, *loc. cit.*, num. 164 et seq.; Amenus, *loc. cit.*, num. 4.

(154. Si vero crimen commissum sit in secundo capite, tunc post mortem delinquentis non potest agi, nec memoria defuncti damnari, vel aliter cognosci, aut procedi contra illum. Cit. leg. *Is qui* 11, ff. *ad legem Juliam majestatis*; Decianus, lib. VII, cap. 39, num. 37 et 38; Amenus, *loc. cit.*, num. 40; Ursaya, *loc. cit.*, num. 166; *Glossa*, in cit. leg. *Meminisse*, verb. *Meminisse*, cod. *ad legem Juliam majestatis*.

(155. Qua autem poena, et a quo iudice puniendi sint clerici et religiosi rei hujus criminis, seu potius proditionis, ut voluit Clarus, q. 36, n. 27; Farinac., q. 111, n. 261, et Pignatell., tom. I, consult. 124, n. 3, ac alii, dissentiunt doctores; Pignatell. enim cit. consult. 124, sub n. 1 et per tot. pluribus adductis contendit, clericos offendentes suum principem naturalem seu temporalem non esse reos laesae majestatis, nec posse ab eo puniri per varios sacros canones, et signanter per cap. *At si clerici de judic.*, cap. *Significantibus*, De offic. delegati, cap. *Si diligenti*, De foro competent., c. *Si imperator*, dist. 96, cum similibus referens, *ibid.*, sub n. 42, ex Tappia, Riccio, Genuens., Diana, et aliis, sub Clemente VIII, in quadam rebellionem fuisse processum contra clericos et monachos ex delegatione Summi Pontificis per iudicem laicum clericali charactero insignitum insimul cum iudice ecclesiastico. Gigas vero, tract. *De crimin. laesae majestatis*, rubr. *Qualiter et a quibus crimen laesae majestatis committ.*, q. 63; Decian., *Prax. crim.*, lib. VII, cap. 8, n. 6, et alii plures sustinent, tales clericos ac religiosos evadere reos laesae majestatis, et posse puniri a iudice laico, per text. in cap. *Hac constitutione* 13, vers. *Nec aliquis*, De offic. delegat., in 6, in cap. *Perpendimus* 23, De sentent. excommuni., et in cap. *Si quis laicus* 19, caus. 22, q. 5; Ursaya, *loc. cit.*, n. 176, expresse habet, quod quia hoc crimen committi potest a clericis, a iudice ecclesiastico in hoc casu privari debent beneficiis, atque degradari, juxta textum in cap. *Si quis laicus* 19, caus. 22, quaest. 5, quem textum notabilem dicit Abbas in cap. *At si clerici*, in princip. *De judic.*; Amenus autem, *loc. cit.*, n. 49, concludit, quod quidquid sit de jure, scilicet princeps de facto in casu contingentia, maxime si laedatur majestas in primo capite, procedere per suos iudices, et ultimo supplicio reos afficere. An autem bene, vel male procedant, non hominum, sed Dei iudicio dimittit. Unde in tanta doctorum diversitate concluderem pro tutiori cautela, posse, consulto Summo Pontifice, similes clericos et religiosos degradari et tradi curiae saeculari puniendos, prout de jure, ut etiam teste Pignatello, *loc. cit.*, n. 6, ad-

mittunt doctores, ut videre est apud Farinac., in *Prax.*, q. 8, n. 81, Episcop. Scallens., *De irregularit.*, c. 14; Felician., *De censur.*, c. 14; Delbene, *De immun. ecclesiast.*, c. 5, dub. 5, sect. 3, n. 17.

(156. Libellos famosos componentium, dictantium et vulgantium poenae. Vide verb. LIBELLUS FAMOSUS per tot.

(157. Litteras alienas aperientium, lacerantium et intercipientium poena varia est juxta varietatem personarum, quarum litterae aperiantur, lacerantur aut intercipiuntur, et etiam juxta diversitatem finis, quem intendit aperiens, lacerans aut intercipientis. Unde quia aliquando id potest esse crimen laesae majestatis, aliquando crimen falsi, aliquando stellionatus, aliquando injuriarum, ideo reus puniendus est aliquando poenis laesae majestatis, aliquando falsi, aliquando stellionatus, et aliquando injuriarum. Hinc videndae sunt poenae assignatae sub propriis dictis verbis.

(158. Litteras Apostolicas, aliasque falsificantium poenae. Vide verb. FALSARIUS.

(159. Magiae poenae eadem sunt ac maleficii et sortilegii. Unde, vide verb. SUPERSTITIO, n. 70 et seq., ac 78.

(160. Maledicorum poena, si maledictum sit in personam privatam commissum, est quod praeter reatum peccati, et obligationem restituendi famam, maledicens sit obnoxius actioni injuriarum, et palinodiae seu recantationi. Arg. leg. *Item* 15, § 27, ff. *De injuriis et famosis libellis*; Reiffenstuel, lib. v *Decret.*, tit. 26, n. 5. Si maledictum commissum sit in principem supremum, quamvis olim ejus poena fuerit eadem cum poena criminis laesae majestatis, teste Arnobio, lib. *Adversus gentes*, hodie tamen de jure communi nulli certae et determinatae poenae, sed soli arbitrariae poenae, ipsius principis subest. Leg. unic., cod. *Si quis imperatori maledixerit*. Si autem maledictum sit in ipsum officium principis, aut circumstantiae aliud suadeant, tunc ad terrorem aliorum graviter puniri debet. Argument. cap. 1, *De maledicis*; Menoch., *De arbitr. judic.*, caus. 377, num. 7 et seq.; Reiffenstuel, *loc. cit.*, n. 6 et 7.

(161. Item, quamvis consultum sit, ut Papa, exemplo mansuetudinis Christi, remittat maledicta in solam suam personam illata. Arg. c. *Inter querelas* 57, caus. 22, quaest. 4, et leg. *Si quis* 10, cod. *De episcop. et cleric.*, juncta, cit. l. unic., cod. *Si quis imperatori maledixerit*, et ut practicavit S. Pius V, testibus Barbosa, in cit., cap. 1, n. 2, *De maledicis*, et Reiffenstuel, *loc. cit.*, n. 8. Tamen gravi et exemplari poena ad terrorem aliorum punienda sunt maledicta prolata contra ipsam Sedem Apostolicam, seu officium et primatum ipsius, textu expresso in cit., c. 1 *De maledicis*, ut tradunt ibi doctores communiter.

(162. Sic quamvis episcopus punire non debeat maledictum contra solam suam personam prolatum, ut tradit *Glossa* communiter recepta, in cit. cap. *Inter querelas*,

arg. cit. l. *Si quis* 10, cod. *De episcopis et clericis*, ibi: « Cui sanctitas ignoscendi gloriam dereliquit; » tamen arbitrio alterius iudicis pro qualitate injuriæ puniendum est, ut tradunt Hostiens., in *Summa*, tit. *De maledicis*, § *Alii maledicunt*; Farinac., *Prax. crim.*, q. 105, n. 402; Reiffenstuel, *loc. cit.*, n. 11. (163. Clerici maledici pœna est, quæ statuitur in c. *Clericus* 5, dist. 46, his verbis: « Clericus maledicus (maxime in sacerdotibus) cogatur ad postulandam veniam; si noluerit, degradetur, nec unquam ad officium absque satisfactione revocetur. »

(164. Religiosi autem aliquem ecclesiæ prælatum maledicto offendentes, aut eidem detrahentes, de jure communi debent per duos menses subjacere illis pœnis, quæ juxta regulas seu statuta eorum ob gravia crimina sunt impositæ, textu expresso in Clementin. 1, § *Quibus etiam*, De privil.

(165. Monopolii pœna est, quod hujus criminis rei puniantur perpetuo exilio et confiscatione bonorum, textu expresso in leg. unic., cod. *De monopol.*; Ursaya, *Instit. crim.*, lib. II, tit. 4, n. 12, cum pluribus ibi citatis.

(166. Omittentium sacramentalem confessionem et communionem in Paschate, pœna est interdictum ab ingressu ecclesiæ, et si in hoc peccato decesserint absque signo contritionis, est privatio ecclesiasticæ sepulturæ, textu expresso in c. *Omnis utriusque sexus*, De pœnitent. et remissionibus. Tale autem interdictum est solum sententiæ ferendæ; unde talis censura non incurritur, nisi a judice competente in reum contumacem per sententiam feratur: privatio tamen sepulturæ ecclesiasticæ est pœna latæ sententiæ, ut patet ex verbis citati canonis: « Christiana careat sepultura. » Amenus, *loc. cit.*, tit. 5, § 1, num. 11 et 12.

(167. Omittentium recitationem Horarum canonicarum, si beneficiati sint, seu officii Beatæ Mariæ Virginis, si tantum pensionarii ecclesiastici sint, pœna est obligatio ad restituendum fructus beneficii, sive pensionis pro omissionibus; et talis pœna subiri debet in conscientia ante quamvis iudicis sententiam. Concil. *Lateranense sub Leone X*, sess. IX, § *Statuimus*; S. Pius V, constit. incip. *Ex primo*; Amenus, *l. c.*, n. 13. Vide verb. OFFICIUM DIVINUM, art. 1, a n. 29.

(168. Osculantis feminam invitam pœna est extraordinaria et arbitraria iudicis pro qualitate personæ, loci et intentionis. Farinac., q. 142, n. 161; Amenus, *l. c.*, tit. 4, § 2, n. 40. Et si osculum fiat in publico ad finem injuriandi feminam invitam osculatam, vel ejus illustrem familiam, aut aliæ adsint gravantes circumstantiæ, potest extendi pœna etiam ad ultimum supplicium, quo revera punitus fuit quidam nobilis Gallus, qui osculum rapuerat Susannæ Trivulltiæ illustri feminæ nuptæ, ut refert Bossius, tit. *De extraordinar. crim.*, n. 3, et ex ipso Amenus, *l. c.*, n. 40, ubi subdit,

quod, deficiente publicitate loci, ac malo exemplo, temperatur pœna.

(169. Osculans ob œstrum amoris puellam in publico, puniendus est exilio et pœna pecuniaria. Giurba, *Consil. crim.*, 47, n. 16; Amenus, *loc. cit.*, n. 41; Afflict, Farinac., Decian., Menoch. et Caball., ab ipsis citati. (170. Osculans in publico puellam invitam, ut ducat in uxorem contemplatione dotis pinguis, et hoc modo impediatur matrimonium cum alio, puniendus est pœna extraordinaria trirremium. Raynaldus, *Syntax. crim.*, lib. I, c. 11, § 6, n. 3; cum Bartol., Boss., Farinac., et aliis ibi citatis; Amenus, *loc. cit.*, n. 42.

(171. Osculantis obiter monialem pœna est extraordinaria. Farinac., q. 146, n. 33; Decian., *Tract. crim.*, lib. VI, cap. 20, num. 16; Amenus, *loc. cit.*, tit. 4, § 9, n. 17 et 18, ubi subdit graviore pœna extraordinaria puniendum esse talem sacrilegum, si post osculum ad alios impudicos et lascivos actus cum ipsa moniali procederet. Et si carnalem copulam cum moniali habeat, vel matrimonium cum ea contrahere attentaverit, de jure civili punitur pœna mortis, et bona delinquentis jubentur applicari monasterio, in quo monialis degebat. Menoch., *De arbitr. judic.*, casu 389, n. 27; Reiffenstuel, lib. V *Decretal.*, tit. 16, num. 78, per text., in *Novella* 123, cap. 43, et leg. *Si quis* 5, cod. *De episcopis et clericis*, et concordat cap. *Si quis rapuerit* 30, caus. 27, q. 1, et cap. *Si quis non dicat* 3, caus. 36, q. 2. Advertit tamen Farinac., q. 146, n. 1, quod licet pœna capitali adhuc puniatur tale sacrilegum crimen cum moniali committens, tamen bona illius non monasterio monialis, sed delinquentis hæredibus applicari solent, juncta authent. *Bona damnator.*, cod. *De bonis proscriptor.*, nisi raptus, aut violentia in monialem intervenerit. (172. De jure autem canonico sic peccans cum moniali, si sit laicus, excommunicatur, si sit clericus, non solum beneficio privatur, sed etiam ab ordine depositus in monasterium ad penitentiam agendam detruditur. Menoch., *De arbitr. judic.*, casu 189, n. 24; Farinac., *loc. cit.*, n. 4 et 46; Reiffenstuel, *loc. cit.*, num. 80, cap. *Si quis episcopus* 6, cap. *Virginibus*, cap. 14 et cap. *Si quæ monacharum* 28, caus. 27, q. 1. Monialis autem, quæ ad tale sacrilegium libere consensit, ad agendam penitentiam in arcetis monasterium detrudi jubetur. Cap. *Si quæ monacharum* 28, et cap. *Si quis rapuerit* 30, caus. 27, q. 1, juncta novella 123, q. 43. Vel, quod convenientius est, ad perpetuos carceres sui proprii monasterii condemnanda est, Cap. *Impudicas* 11, caus. 27, quæst. 1; Menochius, *loc. cit.*, num. 12; Reiffenstuel, *loc. cit.*, n. 81.

(173. Parricidii pœnæ. Vide *supra*, a num. 128 ad num. 134.

(174. Partus suppositi (id est cum aliqua sterilis femina fetum tanquam ex se natum supponit, cum revera alterius feminæ sit; ut ex leg. *Si partus subject.* 1, et leg. *Cum suppositi partus* 10, cod. *ad legem Cornel.*, De

falsis, et ex cap. *Officii* 9, De pœnitentiis et remission.) ex cit. leg. *Si partus subjecti*, existimat Piguier., *Decis. crim.* 80, n. 8, esse pœnam capitalem. Basilus autem, *decis.* 7, n. 11, dicit id esse arbitrio iudicis remittendum, qui vel pœnam minuat vel auget usque ad mortem pro diversitate circumstantiarum, pœna vero partus suppositi hoc modo, si nutrix, v. g., aliqua, quæ infantem opprimat alienum, eique mortuo proprium supponat, ut habetur *III Regum* IV, de litigio duarum meretricum ante tribunal Salomonis, secundum opinionem Alexandri, cons. 50, vers. tertio *Per id*, vol. 1, citantis ad hoc l. *Quoniam* 7, et leg. *Plagiarii* 16, cod. *ad legem Fabiam*, De plagiariis, et leg. 1 ac penult, ff. eod. tit. est ultimi supplicii; et concordat Bossius, *Tract. crim.*, tit. *De plag.*, allegans ad id statutum Mediolani imponens plagiariis pœnam capitalem. Quod tamen intelligendum esse de consuetis in hoc delicto, dicit Clarus, q. 68, n. 31, et sequitur Amenus, *loc. cit.*, tit. 3, § 6, n. 39, concludens quod citra mortem puniri deberet nutrix, quæ infantem, ut præmissum est, subriperet.

(175. Peculatus pœna. Vide verb. PECULATUS.

(176. Perjurii pœna olim de jure civili erat, tanquam de crimine læsæ majestatis, si sponte et deliberate quis pejerasset. Leg. 2, cod. *ad leg. Jul. majestatis*, et sic perjury ultimo supplicio affliciebantur, cap. *Rex debet*, caus. 23, quæst. 5. Sed hodie dictæ pœnæ abierunt in desuetudinem, et redactæ sunt ad pœnam iudicis arbitriam, et regulariter imponitur pro perjurio pœna exsilii ultra refectionem damni, et interesse faciendam illi, contra quem quis pejeravit. Glossa, in l. final. verb. *Lucrum*, cod. *De jurejurando*, cum aliis; apud Decianum, lib. VI, cap. 27; Farinac., q. 161, n. 36; Raynald., tom. II, cap. 20, § unic., n. 20 et seq.; Amenus, *loc. cit.*, tit. 5, § 7, n. 31; Ursaya, *Instit. crimin.*, lib. III, n. 17. De jure canonico perjurus, si sit laicus, efficitur infamis, et consequenter irregularitatem incurrit. C. *Infames* 18, causa 6, quæst. 1. Si vero sit clericus, deponendus est ab ordine. Cap. *Cum non ab homine* 10, De iudiciis; Privandus est beneficiis. Cap. *Querelam* 19, et cap. *Tua* 11, De jurejurando; atque efficitur inhabilis ad alia obtinenda, cit. cap. *Querelam* 19, De jurejurando. Et si fuerit episcopus, privandus et deponendus est. Cap. *Si quis*, causa 22, q. 5, et cap. *Cum quidam* 1, De jurejurando; Ursaya, *loc. cit.*, a n. 56 ad 62, cum pluribus ibi citatis.

(177. Plagii pœna. Vid. verb. PLAGIUM.

(178. Polygamie pœna. Vid. verb. POLYGAMIA.

(179. Prævaricationis pœna. Vide *supra*, a num. 70 ad 72.

(180. Rapinæ pœna, si agatur civiliter, est restitutio in quadruplum, ita ut præter rem ablatam, eandem in triplo adhuc pretii vel æstimationis compensare, post annum vero, non nisi ipsam rem rapina ablatam, vel æstimationem illius una cum refusione lu-

cri cessantis et damni emergentis restituere debeat, princip. inst. *De vi bonorum raptor.*, et concordat l. 1 et 2, ff. eod. Si autem agatur criminaliter, et rapina commissa sit cum armis, raptor pœnam capitalem incurrit. L. penult. *ad leg. Jul.*, De vi public. et ordin. Caroli V, art. 126. Et si commissa sit sine armis, pœna illius est amissio tertie partis honorum, dignitatis, item et honoris cum infamia, § item *Lex Julia* 8, Instit., *De public. jud.* l. 1 in princip., ff. *De vi privata*, juncta l. 2, cod. eod.

(181. De jure canonico pœna raptorum est excommunicatio infligenda ab episcopo loci, ubi rapina committitur, etsi raptor sit alterius diœcesis, a qua nequit absolvi a proprio episcopo diœcesano, nec recipi ab eo, sed ad episcopum excommunicantem remitti debet, nisi plene satisfecerit. Cap. *De illis* 1, De raptoribus. Et si raptor in ipsa rapina moriatur, vel satisfacere nolens decedat, tanquam in peccato mortali defunctus caret ecclesiastica sepultura. C. *Super eo* 2, De raptoribus, et c. *Fures* 2, De furtis.

(182. Raptus pœna. Vide verb. MATRIMONIUM QUOAD IMPEDIMENTA, art. 5, a n. 184.

(183. Repetundarum criminis pœna est varia pro varietate hujus delicti. Vel hoc crimen commissum est a iudice corrupto in causa criminali capitali, accipiendo pecuniam, vel aliam rem a sponte dantibus, ut hominem innocentem condemnaret ad mortem, et mors de facto est secuta, et tunc punitur pœna capitis. L. *Lex Julia* 7, § final., ff. *ad leg. Jul. Repetundar.*, et insuper confiscatione bonorum; authent. *Novo jure*, cod. *De pœna iudicis qui male judicavit*, cum aliis Farinac., quæst. 111, num. 61 et seq. Et si causa criminalis non sit capitalis, punitur talis corruptus iudex pœna relegationis. Decian., lib. VIII, cap. 39, num. 15 et 19; Ursaya, *Instit. criminal.*, lib. II, tit. 2, num. 85. Vel hoc crimen commissum est a iudice pecunia corrupto in causa civili, et tunc punitur civiliter et criminaliter. Civiliter condemnatur ad expensas et damna passæ per litigatorem propter ejus corruptionem. L. *De eo* 2, cod. *De pœna iud. qui male judicavit*, et ultra damnum, et interesse tenetur ad restituendum quadruplum ejus, quod accepit. L. *Ut unius* 1, in fine, cod. *ad legem Jul. Repetundar.* Quamvis juxta authent. *Novo jure*, § 1, cod. *De pœna iud. qui male judicavit*, sit restricta talis pœna ad triplum dati, et respective, recepti, ad duplum vero simpliciter promissi, ut ex Farinac., et aliis notat Ursaya, *loc. cit.*, n. 90. Criminaliter autem talis iudex privatur dignitate, qua erat insignitus, et redditur inhabilis ad iudicandum in futurum, ac efficitur infamis, citat. authent. *Novo jure*, et l. *Judices*, cod. *De dignitatibus*, ac l. *Eadem lege*, 6, § 1, ff. *ad leg. Jul. Repetundar.*, ac insuper punitur pœna extraordinaria, quæ solet esse exsilii, vel durior, aut mitior juxta delicti qualitatem. Glossa, in leg. *Lex Julia*, § *Hodie*, verb. *Extra ordinem*, ff. *ad leg. Jul.*, *Re-*

petundar.; Ursaya, *loc. cit.*, n. 94; cum aliis ibi allegatis.

(184. Si vero hoc crimen commissum sit ab aliquo, qui pecuniam sponte dedit, ut iudicem corrumpere, et in suam voluntatem traheret, tunc iste, tam in civilibus quam in criminalibus tenetur eadem poena iudicis corrupti, et insuper si reus hujus criminis sit actor, punitur amissione causæ et actionis. L. *Constit.* 1, cod. *De poena jud. qui male iudicavit.* Et si sit reus, amittit jus se defendendi, et sic etiam ipse pro suo jure, et interesse causam amittit. Glossa, in cit. leg. *Constitut.*, verb. *Amittat*; Farinac., q. 111, tit. 3, n. 125 et 129; Ursaya, *loc. cit.*, n. 100 et seq. Nisi tamen agatur de causa criminali sanguinis, quia tunc licitum est reo sanguinem suum, et vexationem quoquo modo redimere. L. *Transigere* 18, cod. *De transact.*; Ursaya, *loc. cit.*, n. 103, cum aliis ibi allegatis.

(185. Si autem pecunia non a sponte dantibus, sed per violentiam et concussionem recipiatur a iudice, vel ab alio officiali, qui minetur alicui crimen, et capitale iudicium, ut sub hoc pretextu pecuniam ab illo extorqueat, seu recipiatur talis pecunia ab aliquo privato minante alicui, se illum accusaturum de crimine aliquo non commissio, et ideo ab eo pecuniam extorsit, tunc punitur poena concussionis. Vide *supra*, a n. 82. Conspirantes enim in accusationem et condemnationem innocentum, et pecuniam accipientes ad non accusandum, vel non condemnandum, tenentur *Lege Cornelia*, De sicariis, quæ est publici iudicii, lib. 1, ff. *ad leg. Cornel.*, De falsis; et insuper *Lege Julia*, *Repetundar.*, quæ etiam est publici iudicii; l. *Eadem lege* 6, ff. *ad legem Jul.*, *Repetundar.*

(186. De residuis criminis poena est, quod, præter restitutionem pecuniæ inique detentæ, vel non debitæ erogatæ, solvat adhuc triplum, seu tertiam partem, ita ut qui x duplas male erogavit, ccx duplas restituere teneatur. L. *Lege Julia* 4, ff. *ad legem Juliam*, *Peculatus*. Et insuper reus hujus criminis incurrit infamiam cunctis criminibus publicis debitam. L. *Infamem* 7, ff. *De public. iudic.* Et ulterius puniri debet criminaliter poena arbitraria graviore, quam puniatur simplex furtum. Ursaya, *Instit. crim.*, lib. II, tit. 3, n. 31 et seq., cum aliis ibi citatis. (187. Crimen autem de residuis est delictum publicum, quo pecunia ad certum debitum usum non erogatur, sed vel retinetur, vel in alium usum convertitur. L. *Lege Julia* 4, § 3, 4, ff. *ad legem Juliam*, *Peculatus*.

(188. Revelationis secretorum poenæ variæ sunt pro varietate revelantium. Si revelans sit persona privata, quæ secretum amici sibi communicatum revelet dolo malo ad perniciem ipsius amici, est poena falsi. Arg. leg., *Pœna* 1, § 4 et 6, ff. *Ad legem Cornel.*, De falsis; Amenus, tit. 5, § 6, n. 32, cum aliis ibi citatis. Hujusmodi enim proditores amicitiae falsarii sunt, et juxta Scotum, in 4 dist. 21, q. 2, art. 1, sunt infames.

(189. Consiliarius, seu alius revelans secreta principis sibi commissa poenas perjurii subire debet, ut ex aliis tradit Amenus, *loc. cit.*, n. 34. Et si illa panderet hostibus principis, de jure canonico anathema esset. Cap. *Si quis laicus* 23, quæst. 5. Et si esset clericus, deberet degradari. De jure vero civili tanquam reus criminis læsæ majestatis debet ultimo supplicio affici. Leg. *Omne delictum* 6, ff. 4, ff. *De re militari*, et leg. *Si quis* 38, § *De pœnis*, ubi habetur, quod hujusmodi rei aut vivi exuruntur, aut furcæ suspenduntur.

(190. Testes propalantes propria testimonia in iudicio sub juramento deposita, antequam auctoritate iudicis publicentur, puniuntur poena iudicis arbitraria juxta damnium sua propalatione partum, vel fisco causatum. Leg. *Qui*, ff. *De testibus*. (191. Notarius seu secretarius, qui secreta iudicis partibus, vel secreta unius partis alteri adversariæ indicat, incurrit poenam falsi. Leg. *Pœna* 1, § 6, ff. *ad legem Cornel.*, De falsis. Et eandem poenam incurrit causidicus, qui secretum instrumentum unius partis alteri ostendit. Cit. l. *Pœna* 1, § 6. Senatores autem, et qui præsentent alicui universitati, si revelant, quod pro bono Universitatis in senatu aut concilio tractatum est sub secreto, privari debent officio. Amenus, l. c., n. 35, cum aliis ibi allegatis.

(192. Qui per se vel per alios, de rebus Christianæ reipublicæ Turcas ac hæreticos certiores faciunt, ac secreta revelant, incurrunt excommunicationem in bulla *Cænæ* Papæ reservatam. Bulla *Cænæ*, excommunicat. 7.

(193. Auditores Rotæ, ac eorum locatentes, et coadjutores revelantes vota seu suffragia in causis, quæ in eorum auditorio discutuntur, aut suffragantium, et non suffragantium nomina, incurrunt poenam perjurii, et excommunicationem Papæ reservatam. Urban. VIII, in *Appendice Bullarii*, const. 57, alias 167, incip. *Exponi*.

(194. Revelantes, quæ secreta tractantur cum Papa, pœnis maximis afficiendi sunt, et confiscanda eorum bona, et aliquando ultimo supplicio puniendi. S. Pius V, constitut. 147, incip. *Romani*.

(195. Revelantes audita in sacramentali confessione subjacent gravissimis pœnis. Vide verb. SIGILLUM SACRAMENTALIS CONFESSIONIS, a n. 25.

(196. Sacrilegorum poenæ. Vide *supra*, a n. 31 ad 50, n. 103, a n. 114 ad 118, n. 127, 143 et seq., n. 170, et infra, n. 205 et n. 214, et verb. ECCLESIA, art. 4; verb. EXCOMMUNICATIO, art. 10, 11 et 12; verb. FURTUM.

(197. Schismaticorum poenæ. Vide verb. SCHISMATICI, a n. 14.

(198. Sepulcri violati poena est præter infamiam, quam incurrit hujus criminis reus, textu expresso, in cap. *Sepulcri violati* 1, ff. *De sepulcro violato*, arbitraria, et subinde etiam capitalis, præsertim si corpora vel ossa eruantur. L. *Prætor ait* 2, l. *Sepulcri violati* 6, et l. *Rei sepulcrorum* 11,

ff. *De sepulcro violato*. Sepulcri autem violati crimen est, quo quis sepulcrum non tantum violat, sed etiam inde monumenta, vel alia auferit, vel cadavera effodit et spoliat. L. *Si sepulcrum* 2, et l. *Prætor ait* 3, ff. *De sepulcro violato*.

(199. Simoniacorum poenæ. Vide verb. SIMONIA, art. 3, a n. 4.

(200. Sodomitarum poenæ. Vide verb. LUXURIA, a n. 60 ad 63.

(201. Sollicitantium ad turpia extra confessionem poenæ sunt arbitrariæ pro qualitate et diversitate circumstantiarum. L. *Sollicitatores* 1, ff. *De extraordinariis crim.*, et cap. *Sollicitatores* 15, dist. 1, *De penitentia*; Amenus, tit. 4, § 2, a num. 35, varia ad rem adducens.

(202. Sollicitantium ad turpia in confessione sacramentali poenæ. Vide verb. SOLLICITATIO AD TURPIA IN CONFESSIONE.

(203. Sortilegorum poenæ. Vide verb. SUPERSTITIO, a n. 40.

(204. Stellionatus poena est extraordinaria et arbitraria. L. *Stellionatus* 2, et l. *Stellionatus accusatio* 3, § 2, ff. *Stellionatus*.

(205. Stellionatus autem est quoddam crimen irregulare, vagum atque incertum; nam quodcumque in aliqua actione hominis injuste et dolose facta, et quæ meretur poenalem animadversionem, deficit titulus criminis, illic stellionatus crimen objicitur, textu expresso in leg. *Stellionatus accusatio* 3, § 1, ff. *Stellionatus*. Et hoc crimen fuit appellatum stellionatus ob suam varietatem, et instabilem, atque irregularem naturam, sumpta similitudine ab animali quod vocatur stellio, quo nullum aliud animal fraudulentius homini invidere observat Plin., lib. IV, cap. 10. Animal hoc tergum habet lucentibus quibusdam guttis depictum ad modum stellarum, est varii et diversi coloris, et ut cælum stellis, ita inventum oculis apparet variis stellulis diversi coloris tinctum et dispersum, ut tradit Glossa, in cit. leg. *Stellionatus accusatio* 3, ff. *Stellionatus*, et doctores communiter, teste Ursaya, *Inst. crim.*, l. 2, tit. 10, n. 123. Duo inter alia hujus criminis afferuntur exempla in cit. c. *Stellionatus accusatio*. Primum est, si quis rem alteri obligatam, dissimulata obligatione in alium, per calliditatem distraxerit et alienaverit, vel cum alia re permutaverit, aut alteri creditori in solum dederit. Secundum, si quis merces jam debitori obligatas avertit, quia scilicet bonas jam antea obligatas non tradiderat, postea vero ei tradit malas et viliores, dicens eas esse illas, quas ei obligaverat. Cabal., *Resolut. crimin.*, caus. 66, n. 1 et 3; Ursaya, *loc. cit.*, n. 125; Rota, part. XIX; recent. decis., 263, n. 16, ubi de cedente credito jam exactum.

(206. Stupri poena est, quod si quis vilioris conditionis stuprum sine vi committit, fustigetur ac relegetur; si vero stuprator sit melioris ac considerabilioris conditionis publicatione dimidiæ partis honorum puniatur, § *Item*, lex 2, vers. *Pœnam*, institut. *De public. iudic.* Si autem quis vi, seu vio-

lenter non tantum invitam virginem violaverit, sed etiam honestam viduam, aut maritatum, punitur poena capitis. L. *Sollicitatores* 1, § 2, ff. *De extraordin. criminib.*, *Constit. crimin. Caroli V*, art. 119; Clarus, § *Stuprum* 3, ad finem; Farinac., *Prax. crimin.*, quæst. 147, n. 6; Glossa, in cap. *Pervenit* 2, verb. *Plectendus*, De adulteriis et stupro, et ibi Abbas, num. 5; Reiffenstuel, lib. V *Decret.*, tit. 16, § 2, num. 48, et alii.

(207. De jure canonico qua poena stuprator puniri debeat? Vide verb. STUPRATOR, num. 6, et verb. Dos, art. 2, a num. 14 ad 38. Addo tamen, quod si stuprator sit clericus, præter dotationem debitam, jubetur deponi, maxime si cum vi stuprum commiserit. Clarus, verb. *Adulterium*, num. 3; abbas, in cap. *Si seduxerit* 1, num. 4, De adulteriis et stupro; et in cap. *At si clerici* 4, De iudic., n. 35; Farinac., *Prax. criminal.*, q. 147, numer. 62; Pirrhing, lib. V *Decretal.*, tit. 16, num. 43; Reiffenstuel, *ibid.*, n. 52, et teste Claro, communis aliorum, arg. cap. *Presbyter aut diaconus* 12, et cap. *Si quis episcopus* 13, dist. 81, cum similibus Menoch. tamen, *De arbitr. jud.*, cas. 288, num. 6; Vallensis, tit. *Destupro*, § 2, num. 2, et etiam Farinac., *loc. cit.*, num. 65, et alii, censent stupratorem clericum posse a iudice puniri poena arbitraria; videlicet quandoque poena pecuniaria, vel carceris, quandoque poena suspensionis, depositionis vel privationis beneficii, prout circumstantiæ personarum, et delicti suaserint.

(208. Subornationis testium ad dicendam falsitatem poenæ variæ sunt pro varietate subornationum. Si subornatus sit testis ad offensam, et ejus falsa testificatio sortita sit suum effectum, tunc sicut poena testis falsi est poena talionis, L. *Lege Cornelia* 1, § 1, ff. *ad legem Corneliam*, De sicariis, ita poena inducentis ad testificandum falsum est ad similitudinem ejus, quæ ipsi testi falso debetur. Ita Clarus, Bertazzin, Menoch., Farinac. et Caball. citati, et secuti ab Ameno, tit. 5, § 8, n. 31. Si autem effectus non sit secutus, eo quia falso accusatus se defendit probando falsitatem testimonii, tunc et falsus testis, et subornator puniuntur poena arbitraria. Farinac., quæst. 67, num. 9, 10, 14, 17 et 21; Guazzin., defens. 28, c. 18, num. 3; Amenus, *loc. cit.*, num. 31. Item poena arbitraria seu extraordinaria punitur testis falsus, et subornans, si subornatio, et falsa testificatio fuit ad defensam. Clarus, Farinac., Bertazzin, et alii citati, et secuti ab Ameno, *loc. cit.*, num. 31. Intellige tamen hoc, quando subornatio, et falsa testificatio est ad puram defensam rei, contra fiscum, non autem quando est ad defensam rei contra accusatorem, quia tunc probando reum innocentem, probat accusatorem ex consequenti calumniosum, et perinde est ac si testis examinaretur ad offensam accusatoris: unde in casu tam subornator quam falsus testis puniendus esset, ut supra dictum est, poena talionis, ut recte advertit Amenus, *loc. cit.*, num. 32.